

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Novoletna misel.

—o.— Zadnji čas pisali so naši časniki zopet o enakopravnosti slovenskega jezika na južni železnici. Povod je došel od glavnega ravnateljstva južne železnice samega, ker je izdalo znane jezikovne ukrepe in preklice in ker se je delalo, kakor bi nam hotelo označiti svoje stališče nasproti slovenskemu programu glede na narodne naše terjatve do južno-železničnega podjetja. Mi smo naravnost hvaležni slavnemu upraviteljstvu, ne zavoljo tega, ker nam z najnovejšimi razglasili svojimi poistinjuje nenaklonjenost svojo, nego zato, ker nam je z njimi vzbudilo jedno narodnih vprašanj in ker mislimo, da vodstvo naše narodne politike vzdramljenemu vprašanju ne bode dalo zopet nazadovati v sladko počivanje. Nekaka metoda je to v našem narodnem prizadevanju, da so narodna vprašanja v naših rokah kakor opolzle ribe. Na dnevni red našega politikovanja prihajajo dobri nasveti, prihajajo sploh mnoge stvari, ki so ozbiljne diskusije vredne, vredne, da se jim z vsem naporom pomaga prestopiti v narodno eksekutivo. Toda naša politična gospoda misli, da je že vse storila,

ako dnevni red „ad notam“ vzame, ona misli, da se že izvršuje slovenski program, ako se o njem kaj čita v narodnem časnikarstvu. V tem pa tiči krivda, da se sučemo v kolobarji nerešenih vprašanj, da minejo leta, ne da bi nam bilo kaj napredka v narodno-političnem našem stanju. Od tod pride, da niti tistega ne dosežemo, kar bi lahko dosegli brez tuje pomoči. Naše politično delovanje, to se da iz deseterega na desetero dokazati, ljubi golo projektiranje. Vse so nam le projekti, in še ti v najprvotniški obliki. Malo nam je mari, da bi narodne težnje od vrha do tal pretresli, da bi za njih izvršitev nabrali najboljših sredstev, potem pa jih dosledno in vztrajno doganjali, dokler nam ne začno služiti v to, v kar so namenjene. In tudi to je naša istinita hiba, da projektujemo vso h kratu. Morebiti je baš to uzrok, da so vsi naši vspehi le domoljubno projektiranje. Mari bi ne kazalo, razdeliti teženje naše tudi po času, pozornost obračati v posamezna vprašanja in lotiti se še le tedaj novega, kadar je žetev iz prejšnje setve že pod streho? Seveda bi tudi v tem slučaju pogoj uspehov bilo to, da naši napori ne ostanejo pri golih projektih, temveč dvigniti bi se morali do doslednjega navrševanja, ker drugače ni dovršitve, drugače je vsak čin le mrtvorjeno dete. Kaj je prvo, kadar vidimo, da ravnateljstvo južne železnice priznava slovenstvo le v kronovini kranjski? Kaj drugega, kakor dokazati mu, tako da vidi tudi ves ostali svet, da živi v zmoti, v prebledni misli! Jednakopravnost slovenščine v področju južne železnice ni le „lepi“, nego tudi „potrebni“ sestavni del našega programa, kateri se je kot tak, namreč tudi kot „potreben“ čestokrat že razglašal po slovenskih in nemških časopisih. S tem, da je južna železnica dala slovenščini koncesijo na Kranjskem, napravila je železo vroče. To železo je kovati treba sedaj, ko je zopet vroče! Tudi v Spodnjem Štajerji morala bi na železnici slovenščina priti v veljavo, ker bi to bilo le posledstvo načela, izraženega zadnjič po ravnateljstvu samem. Tej veljavi uprlo se je 31 spodnještajerskih občin in železnica se jim je — jako rada — udala. Pokazala pa je s tem, kaj jo more nagniti in prenagniti, da morejo to protesti, oziroma peticije, sploh glasovi „legalnih zastopstev“. Vprašamo: kaj to nam Slovencem ni dovolj zna-

menja? Zakaj se ne bi oglasila večina, velika, dvajsetkratna večina ostalih spodnještajerskih občin, da slovenščino na južni železnici marajo, da jo hočejo, resno zahtevajo? In zakaj bi tega ne storila zastopstva tudi drugod po Slovenskem, kjer ima biti slovenščina odpravljena tudi poslej, ko bode uvedena na progi po Kranjskem? Ali naj bode tudi ta prilika opolzla riba v naših rokah, ali naj nam to vprašanje znova zaspi, da se vzdrami morebiti v neugodnijem času?

Več upanja bi imeli, da se to ne zgodi, ako bi imeli nekaj. Naše vedenje v tem slučaju ni nič individualnega, nego je tipus. Mi smo sploh tako popustljivi, sploh malo dosledni in vztrajni do konca. Ali pa je to neodstranljiva napaka, ali se marveč odpraviti da? Žalostno bi bilo, če bi se to odstraniti ne dalo, če bi naše delovanje imelo v bodoče biti nevspešno projektiranje, ker to bi pomenilo usihanje našega narodnega življenja. Da se pomagati! Pomoč nam dojde, ako se slovenstva moči konečno združijo, uredijo in kot celoten organizem delati začno. Kako lahko bi bilo tačas dvigniti proti ravnateljstvu južne železnice od vseh slovenskih strani peticij „kot listja in trave“, ako bi imeli — denimo — v Ljubljani centralni odbor, kateri bi do svojih podružnic ali poverjenikov razposlal pole, naj jih občinstva ali njih zastopstva podpišejo? Kaj bi bilo to tako težko v tem in katerem koli drugem slučaju, če bi mi Slovenci imeli občeslovensko politično društvo? Misel, da je slovenstvu treba jednotne organizacije v obtem političnem društvu, ni danes prvokrat izrečena. Vsak čas se objavlja in naglašja in ona je jedna izmed tistih naših idej, kateri leta neso nič vrednosti vzela, ker opazovanje našega razkosanega naroda, opazovanje protivnikove taktike, in na drugi strani skrb za bodočnost vsakoličnega slovenstva, — čedalje bolj nam prejasno kaže, kako sadonosno, rešilno bi nam bilo, če bi se ta ideja uživotvorila. Žalibog vsako naglašanje tega eminentno važnega narodno-administrativnega vprašanja našlo je dosindob našo gluhonemo, pasivno eksistencijo. Stopamo v novo leto in v nadejnih živimo. Da bi se konečno v Slovencih nadeja poročila z delom! Ljubljana se razglašja za središče slovenstva. Komur je to v istini na srci in kdor izmed nas more, stori

LISTEK.

Staroletni ostanki.

Gospod urednik! Naročili ste mi, naj Vam poročam o svojih novoletnih utisih, naj Vam opišem, kako se mi je predstavilo jedva rojeno mlado leto. Naročilo bilo je častno, a bilo je tudi težavno, vsaj meni se je tako zdelo. Pomislite, da mlado leto začinja s petkom, potem bode te takoj pojmi, da jaz kot pristno dete Ljubljansko zaradi premnogih predsodkov o petku nerad govorim. Vrhu tega rojile so mi po glavi še razne Silvestrove veselice in pa nemška propoved v stolni cerkvi v starega leta dan. Priznavam, da je bila propoved dobra, duhovita, a bila je vender le nemška, in to bilo je povoda dovolj, da nesem imel pravega humorja.

Da pa ne porečete, da sem vredenjenjeno Vaše naročilo vrgel pod klop, ali pa da se zanj toliko brigam, kolikor posestniki malih in velikih psov za našega mestnega zastopa ukaz, da se psi ne smejo jemati v javne prostore, kavarne, krčme itd., sicer vsakteri pasji posestnik zapade par goldinarjev — katera grozna nezdoda pa dosedaj še nikogar ni

doletela — bodi mi dovoljeno, da priobčim par retrospektivnih opazk v letu preteklem.

Kar se tiče l. 1885, ni da bi kaj posebno hvalevrednega rekel. Ljudje so se porajali, se kavalirali, igrali domino in tarok, bili dobre, ali pa slabe volje, kakor je slučaj nanesel, koncem leta pa so, kakor že običajno, razpošiljali voščila, vabila, račune, osobito pa vsakovrstno reklamo. O reklami se prav različno sodi. Amerikancu je neobhodno potreba, v nas pa le polagoma prodira, mnogi trdijo, da je jako koristna, drugi so jej nasproti. Narod naš jej ni posebno prijazen, saj so znani pregovori: „Veliko kokodakanja, malo jajc“. — „Veliko upitja, malo užitja“. — „Če krava veliko véka, ima malo mleka“. — „Veliko krika, pa malo volne, kakor tisti, ki je prašiča strigel“. itd.

Jaz jej načeloma nesem sovrag, pač pa sem odločen nasprotnik reklami, kakeršna se v zadnji čas pojavlja v nas Slovencih. Tako na pr. čital sem nedavno v vabilu nekega slovenskega dnevnika filipiko proti brezbožnim liberalnim nemškim in slovenskim listom. Svojim očem skoro nesem verjel, kaj bi tudi, saj ne poznam niti jednega brezbožnega slovenskega lista in živel sem dosedaj

v trdnem prepričanju, da so v tej zadevi nobenemu naših časopisov ničesar očitati ne more.

Toda živemu človeku se vse primeri in moje prepričanje bilo je skoro omajano po tem, kar sem čital črno na belem. Že sem začel ugibati, kateri slovenskih listov je najbrezbožnejši, kar naletim na drug, še markantnejši stavek, kjer se pravi mej drugim: „Dobro ga je zavrnil dr. Pattai, da se dobra obrtna postava ne sme odpraviti, ampak da se morajo odpraviti le pomanjkljivosti, katere ima ta postava. In ta Pattaiev govor je nek slovenski dnevnik smešil! Zato pač treba nekaj sebične predrznosti in pa — brezverstva.“

Torej: Pattaieva govora ni smeti kritikovati. Kdor to stori, je brezverec, kajti Pattaiev govor je dogma, dr. Pattai pa „infallibel“. Človek bi se nad takimi izrodki jezil, da neso presmešni. Koncem vsacega leta bije se na ta zvon, pa to zvonjenje nema zaželjenega upliva, ker vsakdo vé, da je [to najpriprosteja „Abonnenfängerei“, kakeršno so upeljali gospodje Jeitteles, Fleckeles in Stacheles na Dunaji, sedaj pa po rečenih krivokljuncev vzgledu še nekdo v Ljubljani.

V torek 5. januarja 1886.

Odgovorni vodja: A. Slobodin.

Trnje in labor.

Drama v 2 dejanjih. Po Lefout-u poslovenil F. Končan.

OSOBE:

Table listing cast members and roles for 'Trnje in labor', including Michel Angelo, Rolla, Stefano, etc.

Pred tem:

Kdor se poslednji smeje!

Glasba v 1 dejanji. Spisala Marija Knaufova, preložil Ivan Kalan.

OSOBE:

Table listing cast members and roles for 'Kdor se poslednji smeje!', including Gospa pl. Podgorska, Henrijeta, etc.

Godi se v Baden-Badnu.

Ustopnina: Parter in lože 40 kr. — Fauteuil v parterji 70 kr. — Sedež v parterji 60 kr. — Sedež na galeriji 40 kr. — Garnizonski in dijaški biljet 30 kr. — Galerija 20 kr.

Kasa se odpre ob 7/8 uri. Začetek ob 7. uri zvečer.

Gledališče je kurjeno.

Dunajska borza

dné 4. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Table of stock market prices for various items like Papirna renta, Srebrna renta, Zlata renta, etc.

Št. 21.724.

Razglas.

Pri srečkanji 125 lozov mestnega Ljubljanskega posojila ki se je po načrtu vršilo v 2. dan januarja 1886. leta so bile vzdignene:

Table listing loan amounts and interest rates for the Ljubljana loan.

Od dosle izžrebanih lozov neso še izplačane naslednje številke: št. 44920 z dobitkom 25.000 gld., št. 45330 z dobitkom 1500 gld., št. 26163 z dobitkom 600 gld., št. 4847 in 33724 vsaka z dobitkom 500 gld. in št. 119, 1487, 2643, 3174, 3783, 4683, 5024, 5710, 7319, 7840, 8005, 8284, 8317, 9462,

Table listing various numbers and amounts, likely related to the loan or other financial data.

Mestni magistrat Ljubljanski, v 2. dan januarja 1886.

Advertisement for 'voščene sveče' (wax candles) by P. & R. Seemann v Ljubljani, featuring decorative borders and text.

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

Prosím, pošljite mi blagovoljno 2 steklenici dr. Rosovega zdravilnega balzama. Kar se tiče upliva tega balzama, moram izreči popolno hvalo, kajti že več mesecev sem imel hudo mrzlico, katere nesem mogel odpraviti, ko sem pa začel rabiti ta balzam, je minula.

S spoštovanjem Josip Beneš, Kastel št. 23.

Velesenjeni gospod!

Iz srca izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo za Vaš dr. Rosov zdravilni balzam, s katerim sem ozdravil svoje dolgotrajne strašne želodčne bolezni, če tudi že nesem imel nobenega upanja, da bi mi še kaj pomagalo. Še jadenkrat mojo presrečno zahvalo.

S spoštovanjem Ferd. Leitner, diinikar.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam. Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanji, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zastinjenju, krvnem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevisih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštneju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosím vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; J. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojini: Fr. Baccarolo, lekar. V Kranju: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Jos. Bergman, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofolletti, lekar; A. de Groncoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Oglej: Della Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitnerburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravalto, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar. V Zagrebu: C. Arazim, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogrski imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanji, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščeni, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične oteklino in putiko, zoper kronično vnetje v kolnih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vsi gnojico na-se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

V škaticah po 25 in 35 kr. (186—15)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

Prisrčno: Dr. Hirschfeld z Dunaja. — Baron Tauderer iz Visuje gore. — Hang z Dunaja. — Prištinski: Pokorny z Dunaja. — Wacht iz Gradca. — Wenediker iz Celovca. — Pfeifer iz Krškega. — Trost iz Hrvatskega. — Beer z Dunaja. — Smola iz Postojne. — Guschitz z Dunaja. — Elsbacher iz Laškoga trga. — Dr. pl. Gutmannsthal iz Zidnega mesta. — Pri cesarji avstrijskem: Scheitke z Dunaja. — Pri cesarji bavarskem: Pl. Storchendorf iz Pulje. — Omahn iz Ljubljane.

Tujci:

31. decembra: Reza Perić, 67 let, Poljanska cesta št. 25, za otrpnelim srcem. — 1. januarja: Karol Witznik, lončarjev sin, 6 let, Cesta v mestni log št. 8, za davico. — Matilda Janežič, ključarjeva hči, 2 leti, Cesta na Rudolfovo železnico št. 12, za vnetjem grla. — Karol Blumaver, tapetierjev sin, Cesta v mestni log št. 10, 1 leto, za davico. — V deželnej bolnici: 29. decembra: Jožef Dolanec, dimnar, 43 let, za vnetico možganke klučice. — Tomaz Dolanec, dimnar, 23 let, za vnetico možganke klučice. — Tomanž Dolanec, dimnar, 23 let, za vnetico možganke klučice.

Umrlj so v Ljubljani:

Potrtega srca naznanjam p. n. sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je moja preljubljená soproga, oziroma mati, hči in sestra

MARIJA KOS, roj. HVALA,

dne 2. januarja t. l. ob 2. uri popoludne, po kratki 3dnevni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjke je bil danes v ponedeljek dne 4. t. m. popoludne ob 3. uri.

Sv. maše zadušnice se bodo brale pri Sv. Barbari in pri Sv. Križi na pokopališču.

Prerano umrla naj bode priporočena v blag spomin in molitev.

V Idriji, dne 4. januarja 1886.

France Kos, soprog. — Franček in Tonček, sinova. — Marija Hvala, mati. — Franja Hvala, sestra. (10)

Učenec

za trgovino z mešanim blagom se takoj vsprejme.

F. Homan v Radovljici.

(8—1)

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču a 50 kr.,

zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrple živce in kite itd. V svojem učinku je nepresegljiv in hitro ter radikalno zdravi, kar dokazuje na stotine priznanj iz najrazličnejših krogov.

Prodaja (C46—10)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Kuverte s firmo

„NARODNA TISKARNA“

prilpota po nižkej ceni v Ljubljani.